

Vergaderjaar 2025–2026

31 066

Belastingdienst

Nr. 1528

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 februari 2026

Op 16 januari jl. heeft de Hoge Raad arrest gewezen over de hoogte van het belastingrentepercentage voor de vennootschapsbelasting. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat het betreffende belastingrentepercentage niet langer geldt.

Met deze brief informeer ik uw kamer over de uitkomst van dit arrest, de gevolgen voor belastingplichtigen, en voor de uitvoering door de Belastingdienst. Ik ga hierbij in op het voornemen om in beide momenteel lopende massaalbezwaarprocedures over de hoogte van het belastingrentepercentage collectieve uitspraak op bezwaar te doen.

Arrest Hoge Raad

Sinds oktober 2020 wordt de hoogte van het toepasselijke belastingrentepercentage geregeld bij lagere regelgeving, namelijk bij Besluit belasting- en invorderingsrente (Besluit BIR). De belastingrenteregeling kent twee rentepercentages: een regulier percentage, en een verhoogd percentage. Volgens het Besluit BIR geldt het verhoogde belastingrentepercentage voor de vennootschapsbelasting en enige andere belastingmiddelen.

Het arrest van 16 januari jl. (het arrest) betrof – verkort weergegeven – het geschil of het verhoogde percentagebelastingrente zoals bepaald bij Besluit BIR in strijd is met algemene rechtsbeginselen. Volgens de Hoge Raad is dit het geval. De Hoge Raad overweegt hiertoe dat met de verhoging een lastenverzwaring is neergelegd bij vennootschapsbelastingplichtigen zonder enig ander duidelijk doel dan dat van budgettaire opbrengsten. Een goede rechtvaardigingsgrond is volgens de Hoge Raad afwezig. De rechter is bevoegd om lagere regelgeving te toetsen aan ongeschreven rechtsbeginselen.

Met het arrest heeft de Hoge Raad de bepaling waarmee het verhoogde percentage wordt geregeld onverbindend en buiten toepassing verklaard.

Voor alle gevallen waarin belastingrente moet worden berekend geldt nu het reguliere percentage.

Massaal bezwaar belastingrente vennootschapsbelasting

In de brief van 17 februari 2025 (Kamerstuk 31 066, nr. 1460) heb ik uw Kamer geïnformeerd over mijn Aanwijzing massaal bezwaar voor bezwaren tegen het percentage van de belastingrente voor de vennootschapsbelasting en enkele overige middelen (hierna: Aanwijzing massaal bezwaar belastingrente vennootschapsbelasting). Aanleiding om die aanwijzing te geven was een grote toename van het aantal bezwaren tegen het verhoogde belastingrentepercentage.

Met het arrest acht het kabinet de in de aanwijzing vermelde rechtsvragen nu beantwoord. De onderliggende procedure gold als proefprocedure voor de aanwijzing massaal bezwaar. De Hoge Raad heeft bevestigd dat het verhoogde belastingrentepercentage in strijd is met het evenredigheids- en het gelijkheidsbeginsel. De overige rechtsvragen uit de aanwijzing – die zien op toetsing aan andere algemene rechtsbeginselen of aan hoger (verdrags)recht – zijn door de Hoge Raad ontkennend beantwoord. Zij geven op basis van het arrest geen aanleiding tot nadere overwegingen of tegemoetkomingen.

Massaal bezwaar belastingrente inkomstenbelasting

Tegelijkertijd met de toename van bezwaren tegen het verhoogde percentage zag de Belastingdienst ook een toename van bezwaren tegen het reguliere belastingrentepercentage. Voor deze gevallen is de problematiek anders dan bij de bezwaren tegen de belastingrente voor de vennootschapsbelasting, omdat hier het reguliere percentage geldt. Of de verhoging van het belastingrentepercentage rechtmatig is, speelt in deze gevallen niet als vraag. Hierom heb ik een afzonderlijke aanwijzing massaal bezwaar gegeven voor deze bezwaren.

In de brief van 8 mei 2025 (Kamerstuk 31 066, nr. 1501) heb ik uw Kamer geïnformeerd over mijn Aanwijzing massaal bezwaar voor bezwaren tegen het percentage van de belastingrente voor de inkomstenbelasting en enkele overige middelen (hierna: Aanwijzing massaal bezwaar belastingrente inkomstenbelasting). De rechtsvragen in deze aanwijzing waren zoveel mogelijk in overeenstemming gebracht met die in de eerdergenoemde Aanwijzing massaal bezwaar belastingrente vennootschapsbelasting.

Hoewel voor de Aanwijzing massaal bezwaar belastingrente inkomstenbelasting geen proefprocedure was geselecteerd, acht het kabinet met het arrest ook de rechtsvragen uit deze aanwijzing beantwoord. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat geen sprake is van strijdigheid met algemene rechtsbeginselen of geschreven hoger recht voor het reguliere belastingrentepercentage. De bepaling van het reguliere belastingrentepercentage is niet onverbindend. De met ingang van 1 januari 2024 ingevoerde wijziging van de berekeningssystematiek aan de hand waarvan het toepasselijke belastingrentepercentage wordt bepaald maakt dit niet anders.

Collectieve uitspraken op bezwaar en uitvoeringsgevolgen

De wet schrijft voor dat zodra de rechtsvragen uit de aanwijzing massaal bezwaar definitief zijn beantwoord, binnen zes weken een collectieve uitspraak moet worden gedaan. De inspecteur beslist met de collectieve uitspraak op bezwaren waarvoor de aanwijzing massaal bezwaar geldt.

De inspecteur zal in navolging hiervan twee aparte collectieve uitspraken doen. De eerste collectieve uitspraak zal worden gedaan op het massaal bezwaar belastingrente vennootschapsbelasting. De bezwaren waarvoor de betreffende aanwijzing massaal bezwaar geldt, zullen met de collectieve uitspraak gegrond worden verklaard. De tweede collectieve uitspraak zal worden gedaan op het massaal bezwaar belastingrente inkomstenbelasting. De bezwaren waarvoor deze aanwijzing massaal bezwaar geldt, zullen ongegrond worden verklaard. Tegen de collectieve uitspraak kan geen beroep worden ingesteld.

Uiterlijk op 26 februari worden beide collectieve uitspraken gepubliceerd in de Staatscourant en op de website van de Belastingdienst. Binnen zes maanden na deze bekendmaking zullen de bestreden rentebesikkingen waarin het verhoogde percentage is toegepast en waarvoor de Aanwijzing massaal bezwaar belastingrente vennootschapsbelasting geldt, worden verminderd. De herberekening van de rente vindt plaats naar het toepasselijke reguliere percentage. Openstaande verzoeken om de belastingrente die is beschikt bij een voorlopige aanslag te herzien zullen worden toegewezen, mits zij verder voldoen aan de wettelijke voorwaarden. Op dit moment zijn ongeveer 30.000 zodanige bezwaren en verzoeken ontvangen door de Belastingdienst.

De rentepercentages zijn inmiddels in de IT-systemen van de Belastingdienst aangepast. Nieuwe besikkingen belastingrente worden berekend met inachtneming van het juiste – reguliere – percentage.

Het bieden van rechtsherstel zal een aanvullend uitvoeringsproces vormen voor de Belastingdienst, met een incidenteel beslag op uitvoeringscapaciteit. Dit zal voortduren totdat de cijfermatige verminderingen van eerdergenoemde bestreden rentebesikkingen zijn afgerond. De Belastingdienst verwacht de aanvullende uitvoeringswerkzaamheden te kunnen opvangen binnen de aanwezige capaciteit, zonder negatieve gevolgen voor andere (lopende) uitvoeringsprocessen.

Het arrest brengt geen gevolgen met zich voor belastingrente die is berekend met inachtneming van het reguliere rentepercentage, nu dat percentage niet onverbindend is. Voor de belastingrente inkomstenbelasting en overige middelen zal geen herstel hoeven te worden uitgevoerd.

Budgettaire gevolgen

Het arrest leidt tot een budgettaire derving die relevant is voor het lastenkader. De structurele budgettaire derving wordt geraamd op € 145 mln per jaar. De incidentele derving die is gemoeid met het compenseren van de massaalbezwaarmakers wordt geraamd op € 119 mln, en valt in het jaar 2026.

Hieronder volgt een gedetailleerdere weergave van de structurele derving.

Tabel 1: budgettaire gevolgen arrest Hoge Raad belastingrente vennootschapsbelasting

<i>in miljoenen euro (+ is saldoverbeterend)</i>	2026	2027	2028	2029	2030	Struc.
Onverbindendverklaring verhoogd percentage belasting- rente	– 264	– 145	– 145	– 145	– 145	– 145

De Staatssecretaris van Financiën,
E.H.J. Heijnen